

گفتمان امامت

جلد یکم

پاسخ به سوالات دانشور اردنی

تألیف

مرجع عالی قدر حضرت آیت الله العظمی

سید محمد سعید حکیم مدظلہ

سرشناسه: طباطبائی حکیم، محمد سعید، ۱۳۳۵ م.
 عنوان قرارداد: فی رحاب العقیده، فارسی.
 عنوان و نام پدیدآور: گفتمان امامت / تألیف: سید محمد سعید حکیم؛ ترجمه و نگارش: هیئت تحریریه مؤسسه پژوهشی روضه العباس علیه السلام.
 مشخصات نشر: قم: روضه العباس علیه السلام، ۱۳۹۳ هـ.ش.
 مشخصات ظاهری: ج ۳.
 شابک: ۸-۳۳-۶۴۳۱-۶۰۰-۹۷۸.
 وضعیت فهرست نویسی: فهرست نویسی بر اساس اطلاعات قیفا.
 یادداشت: کتابنامه.
 موضوع: شیعه، عقاید، دفاعیه‌ها و ردیه‌ها، پرسش‌ها و پاسخ‌ها، اهل سنت، عقاید، دفاعیه‌ها و ردیه‌ها، پرسش‌ها و پاسخ‌ها.
 شناسه افزوده: مؤسسه پژوهشی روضه العباس علیه السلام.
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۹۰۴۱ ف ۲ ط BP ۸/۲۰۶.
 رده بندی دیوبند: ۲۹۷/۴۱.
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۱۳۵۷.

این کتاب با حمایت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
 به چاپ رسیده است.

گفتمان امامت ج/۱

تألیف: مرجع عالی‌قدر حضرت آیت الله العظمی سید محمد سعید حکیم مد ظله
 ترجمه و نگارش: هیئت تحریریه مؤسسه پژوهشی روضه العباس علیه السلام
 ناشر: نشر روضه العباس علیه السلام
 امور فنی و رایانه‌ای: مؤسسه پژوهشی روضه العباس علیه السلام

roze_alabbas@yahoo.com

چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۳ هـ.ش

شابک: ۸-۳۳-۶۴۳۱-۶۰۰-۹۷۸.

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت دوره: ۵۵۰۰۰ تومان

مراکز پخش:

□ قم: خ صفايه، شماره ۳۲، سمت چپ، نبش فرعی ۱۱ پ ۱۱۴، ☎: ۰۲۵ - ۳۷۷۳۰۳۹۵.

□ قم: خ صفايه، کوچه ممتاز، فرعی سمت چپ، پلاک ۱۲، ☎: ۰۲۵ - ۳۷۷۴۰۲۳۰.

□ قم: خ ارم، پاساژ قدس، پ ۱۰۷، کتابفروشی موسوی، ☎: ۰۲۵ - ۳۷۸۳۱۳۶۸.

حق چاپ محفوظ است

فهرست نگاشته‌ها

۹ سرآغاز

✓ پرسش‌های مطرح شده / ۱۱

۱۵ پاسخ پرسش‌های یاد شده

۱۶ نهی شرعی از جدال و ستیزه‌جویی

۱۹ لزوم فراهم سازی بستر مناسب برای گفت و گوی سازنده

✓ ۱. مهم‌ترین کتاب‌های معتبر شیعی در حوزه اعتقادات، فقه و... کدامند؟ / ۲۱

۲۲ منابع میراث شیعه در حدیث

۲۶ میراث مکتوب شیعه در زمینه فقه

۳۰ منابع میراث شیعه در سیره پیامبر و پیشوایان معصوم علیهم‌السلام

۳۱ منابع عقیدتی میراث شیعه

۳۵ عدم اتفاق نظر شیعه بر سر تمامی مسائلی که در منابع عقیدتی آنان ذکر شده

۳۶ پژوهش‌گر و لزوم روحیه بی‌طرفی

✓ ۲. نسبت دادن کفر و ناسزاگویی به صحابه پیامبر / ۳۹

۳۹ تکفیر و اتهام به کفر

۳۹ شاخص اسلام و کفر در نزد شیعه

۴۵ گستردگی اطلاق کفر در قرآن، سنت و سخنان مسلمانان

۴۹ گستره اطلاق ارتداد و بازگشت به گذشته

ناسازگویی و طعن و ایرادگیری	۵۲
دیدگاه صحابه به همدیگر و ناسازگاری آن با تقدس	۵۲
صحابه و کارهای عثمان	۵۳
رویدادهای بین صحابه بعد از مرگ عثمان	۶۴
صحابه بعد از پیامبر ﷺ	۶۸
موضع گیری های شخصی و نامناسب در مورد تقدس همه صحابه	۹۸
دیدگاه و موضع گیری تابعان و مابعد ایشان درباره صحابه	۱۵۵
موضع قرآن مجید در مورد عموم صحابه پیامبر	۱۶۹
موضع گیری پیامبر ﷺ نسبت به عموم صحابه	۱۹۲
توجه داشتن به سرشت طبیعی بشر در میان صحابه	۲۰۷
موضع گیری شیعه نسبت به صحابه با توجه به مطالب یاد شده	۲۰۹
دوستی و دشمنی به خاطر خدای متعال	۲۱۱
اثر مصاحبت و هم نشینی با پیامبر و اهمیت آن	۲۱۵
مقایسه ای بین موضع شیعه با موضع اهل تسنن نسبت به صحابه	۲۱۹
موضع مناسب غیر شیعه نسبت به شیعیان	۲۲۵
تعالیم شیعه اقتضا می کند که با دیگران به نیکی رفتار کنند	۲۲۵

✓ ۳. سخنی در عدم تحریف قرآن / ۲۲۱

اجماع عملی شیعه و سنی در مورد عدم تحریف قرآن	۲۳۲
علمایی از شیعه که به عدم تحریف قرآن اعتقاد دارند	۲۳۴
موضع گیری مناسب نسبت به کسانی که قائل به تحریف قرآن هستند	۲۴۶
تأکید بر عدم تحریف	۲۴۸
اهمیت حدیث در تحریف قرآن شریف	۲۵۰

✓ ۴. سخنی درباره امام مهدی موعود / ۲۵۵

لزوم مشخص کردن نظام حکومت در نزد شیعه و اهل تسنن	۲۵۷
برخی از ادله در صحت برهان های مذهب شیعه در مورد امام مهدی علیه السلام	۲۶۵

۲۶۶ وجوب شناخت امام و تسلیم امر او شدن

۲۶۹ دوازده امام از قریش

✓ ۵. سخنی در قاعده لطف / ۲۷۱

۲۷۱ شرح و توضیح قاعده لطف الهی و مرزبندی آن

۲۷۶ ناگستگی پیوند قاعده لطف با مذهب امامیه

✓ ۶. حدیث عترت و لزوم امامت علی / ۲۷۹

۲۷۹ برخی از متونی حدیث ثقلین

۲۸۳ دلالت حدیث ثقلین بر وجوب اطاعت از عترت

۲۸۶ وجوب اطاعت از عترت و امامت آن‌ها

✓ ۷. شیعه و واقعه غدیر / ۲۸۹

۲۹۰ نزول آیه تبلیغ در واقعه غدیر

۲۹۲ این واقعه در غدیر خم رخ داده است

۲۹۴ ندای پیامبر ﷺ به نماز جماعت

۲۹۵ خطبه پیامبر ﷺ در واقعه غدیر

۳۰۵ روایت فرازهایی از خطبه غدیر

۳۱۰ نزول آیه کامل کردن دین در جریان واقعه غدیر

۳۱۳ روز غدیر و عمامه گذاری رسول خدا ﷺ بر سر امیرمؤمنان علی علیه السلام

۳۱۴ تبریک گفتن حاضران در غدیر به امیرمؤمنان علی علیه السلام

۳۱۷ شعر سرایی حسان بن ثابت انصاری در واقعه غدیر

۳۱۹ روزه روز غدیر

۳۲۱ حادثه حارث بن نعمان فهری

۳۲۴ احتجاج و اقامه برهان و سوگند به حدیث غدیر

۳۲۴ اقامه برهان و سوگند امیرمؤمنان علی علیه السلام به حدیث غدیر

- نفرین امیرمؤمنان علی علیه السلام بر کسانی که به حدیث غدیر شهادت ندادند ۳۲۸
- اثر سوگند یاد کردن در آشکار شدن و گسترش حدیث غدیر ۳۲۹
- تلاش برای مسکوت ماندن و سرپوش گذاشتن بر سیره نبوی ۳۲۹

✓ ۸. شیعه و پاسخ به ابن تیمیه / ۳۳۷

- پاسخ با دو کتاب ارزشمند ۳۳۷

✓ ۹. آیا شیعه و سنی می‌توانند به اتفاق نظر برسند؟ / ۳۴۳

- استقبال از ائتلاف شیعه و سنی ۳۴۳
- اقدامات ائمه علیهم السلام برای یکپارچه کردن تلاش‌ها در راه خدمت به اسلام ۳۴۵
- موضع شیعیان و علمای آن‌ها در وحدت بخشیدن به تلاش‌ها ۳۴۸
- استقبال از گفت‌وگوی علمی برای شناخت واقعیت ۳۵۰
- ائتلاف میان شیعه و سنی بر اساس نادیده گرفتن عقیده مردود است ۳۵۲
- موضع شیعه نسبت به افراد تندرو و غلوکننده ۳۵۵

✓ ۱۰. سخنی درباره کتاب‌های انحرافی / ۳۵۷

- موضع ما در مورد کتاب‌هایی هم‌چون کتاب «حتی لا ننخدع» ۳۵۸
- حملات انجام گرفته علیه شیعه در روزگار ما ۳۶۰
- شیعه در برابر این حمله‌ها چه باید بکند؟ ۳۶۱
- واقعیت سلفی‌ها و اهداف آن‌ها ۳۶۴

✓ پایان سخن و پوزش‌طلبی / ۳۶۷

- نصیحتی مهم برای خواهان حقیقت ۳۶۸
- کتاب نامه ۳۷۱

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا﴾^(۱)

ما امانت الهی و بار تکلیف را بر آسمان ها و زمین و کوه ها عرضه کردیم، آنان از برداشتن آن سر باز زدند و از آن هراسناک شدند ولی انسان آن را برداشت، به راستی که او ستمگری نادان بود.

عقیده، محور اصلی امانت الهی است که برعهده انسان گذاشته شده و به همین دلیل باید بر اساس واقع گرایی پیش رفت. اعتقاد انسان در تمامی زمینه ها می بایست مبتنی بر دلیل و برهان و به دور از تعصب باشد، زیرا هدف از آن، دستیابی به واقعیت و انجام وظیفه است.

اما در عمل، عقیده به عامل اصلی تفرقه و دشمنی میان گروه ها و جریان های مختلف و گاهی به محور اصلی درگیری و اعمال فشارهای ظالمانه و تجاوز به حرمت ها و ارزش ها و ریختن خون مردم بی گناه تبدیل شده است. در حالی که بحث های اعتقادی بایستی بر پایه اهداف و نیت خالصانه و بی شائبه و سعه صدر طرف های بحث شکل بگیرد و به تحکیم روابط دوستانه و همبستگی میان اقشار مختلف امت اسلامی و غنی شدن اندیشه و بحث علمی بینجامد.

کتاب پیش رو نمونه بارزی از مباحث اعتقادی مثبت به شمار می رود و دربردارنده گفت و گوهای گوناگون و دنباله داری است. طرف نخست این گفت و گوها یک پژوهش گر اردنی است. او به دلیل اوضاع خاص خود - که امیدواریم این وضع زیاد پایدار نباشد - خواست نامش فاش نشود.

طرف دوم این گفت و گوها یکی از نمادهای برجسته مکتب اهل بیت علیهم السلام و

یکی از ارکان و بزرگان حوزه علمیه تاریخی نجف اشرف، مرجع بزرگ دین حضرت آیت الله العظمی سید محمد سعید طباطبایی حکیم (دام ظلّه) است. وی که نسبت به مسائل، مشکلات، خواسته‌ها و نیازهای جهان اسلام به داشتن نگرشی روشن شهرت یافته و با مجموعه‌ای از کتاب‌ها و مباحث علمی و فرهنگی متنوع خود کتابخانه‌های عربی و اسلامی را پر بار کرده است.

خواننده گرامی در پاسخ‌های سید حکیم حفظه الله ژرفا و واقع گرایی علمی و صبر و تحمل سرشار از آرامش و کاملاً به دور از تنش و استبداد فکری را خواهد یافت. همین امر، طرف مقابل گفت و گو را که شخصی فاضل است، تشویق کرد تا به گفت و گوی خود با وی ادامه دهد و به آن تنوع بخشید تا اثر خود را که از نظر محتوا پربار و با ارزش و از نظر رویکردها نوآوری است، کامل کند.

هم چنین باعث شده است تعداد دانشمندان و محققان مسلمان، با رویکردها و مذاهب مختلف در برخورد با مسائل فکری و اعتقادی افق بسیار گسترده‌ای فراوری خود بیابند تا بتوانند با روی گشاده و سعه صدر برخورد کنند و به وحدت در میان صفوف مسلمانان تحقق بخشند و پیوندها را در میان امت اسلامی تحکیم بخشند. زیرا در پیش گرفتن سیاست بسته مبتنی بر تعصب کورکورانه و تنفرآمیز، باعث پراکندگی در میان امت اسلامی می‌شود و به دشمنانی که در کمین امت مسلمان نشسته‌اند، کمک می‌کند تا بتوانند توطئه‌های خود را علیه جهان اسلام، جامه عمل بپوشانند.

این کتاب را به پیشگامان علم و حقیقت تقدیم می‌نمایم و دعا می‌کنیم خدای متعال همه مسلمانان را به راه خیر و هدایت رهنمون کند؛ همان‌گونه که در قرآن کریم می‌فرماید:

﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾^(۱)

و همگی به ریسمان خدا چنگ زنید و پراکنده نشوید.